

Marktconsultatie

Technische vraagstukken Energietransitie

Samenvattend eindverslag

REO2026-0107

16-11-2026

1.0

EINDHOVEN

1. Inleiding

De Gemeente Eindhoven heeft een marktconsultatie uitgevoerd ter voorbereiding op een voorgenomen raamovereenkomst voor ondersteuning bij technische vraagstukken rondom energietransitie, netcongestie en energie-infrastructuur. Het doel van de marktconsultatie was inzicht te verkrijgen in marktontwikkelingen, beschikbare expertise, mogelijke samenwerkingsvormen en aandachtspunten voor de inrichting van de toekomstige aanbesteding.

Op de marktconsultatie hebben meerdere marktpartijen gereageerd. Ten behoeve van een verdiepende consultatie heeft de gemeente een selectie gemaakt van vijf marktpartijen waarmee individuele gesprekken zijn gevoerd. De selectie is gemaakt met als doel een verdiepend inzicht te verkrijgen in de binnen de markt beschikbare expertise, werkwijzen en perspectieven. De uitkomsten van deze gesprekken zijn geanonimiseerd samengebracht in dit verslag.

Dit verslag betreft een samenvatting van de opgehaalde inzichten en vormt geen vaststelling van de definitieve aanbestedingsstrategie of contractvorm. De resultaten worden betrokken bij de verdere voorbereiding van de aanbesteding.

2. Algemene bevindingen

De marktconsultatie laat zien dat energietransitie- en netcongestievraagstukken een steeds belangrijkere rol spelen binnen gebiedsontwikkelingen. Dit vraagt om een benadering waarbij energievoorzieningen vanaf de start worden meegenomen als integraal onderdeel van de ruimtelijke ontwikkeling, in plaats van als technische randvoorwaarde achteraf. Daarnaast blijkt dat vraagstukken rondom netcongestie niet uitsluitend een technisch karakter hebben. Financiële, juridische, organisatorische en bestuurlijke aspecten zijn in belangrijke mate bepalend voor de haalbaarheid en uitvoerbaarheid van oplossingen.

Verder is geconstateerd dat het werkveld sterk in ontwikkeling is. Wet- en regelgeving, beschikbare netcapaciteit, technische mogelijkheden en marktomstandigheden veranderen voortdurend. Hierdoor bestaat behoefte aan een flexibele aanpak waarin ruimte aanwezig blijft voor nieuwe inzichten, technologieën en werkwijzen.

Daarnaast blijkt uit de marktconsultatie dat energievoorzieningen steeds vaker een bepalende factor worden binnen ruimtelijke ontwikkelingen. Daarbij is gewezen op het belang van een actieve regierol voor gemeenten bij het samenbrengen van stakeholders, het vroegtijdig agenderen van energievraagstukken en het integraal meenemen van energie-infrastructuur binnen gebiedsontwikkelingen.

3. Expertisegebieden en mogelijke werkzaamheden

Tijdens de marktconsultatie is een breed palet aan mogelijke werkzaamheden en expertisegebieden benoemd die binnen de scope van de beoogde raamovereenkomst zouden kunnen vallen. Deze lopen uiteen van verkenning en analyse tot technische uitwerking en realisatieondersteuning.

Tijdens de consultatie zijn onder meer de volgende werkzaamheden en expertisegebieden genoemd:

- energie- en netcapaciteitsanalyses;
- scenario- en haalbaarheidsstudies voor gebiedsontwikkelingen;
- prognoses van toekomstige energiebehoeften;
- ontwikkeling van energieconcepten;
- energiesysteemontwerpen;
- ondersteuning bij gebiedsontwikkelingen;
- advisering over flexibiliteit, energieopslag , regelbaar vermogen en congestieverzachtende maatregelen;
- ondersteuning bij stakeholdermanagement;
- afstemming met netbeheerders;
- ondersteuning bij uitvoerings- en realisatievraagstukken.

Ontwikkelingen en oplossingsrichtingen

Daarnaast blijkt uit de consultatie dat ontwikkelingen zoals energiemanagementsystemen (EMS), energieopslag, collectieve energiesystemen, slimme sturing van energieverbruik en gebiedsgerichte energiesystemen naar verwachting een steeds grotere rol gaan spelen bij toekomstige oplossingen voor netcongestie en energievoorziening.

4. Integrale benadering van energievraagstukken

Een centraal thema binnen de marktconsultatie is het belang van een integrale benadering van energievraagstukken. De consultatie laat zien dat energievraagstukken niet los kunnen worden beschouwd van ruimtelijke ontwikkeling, mobiliteit, warmtevoorziening en energie-infrastructuur.

Daarnaast blijkt uit de consultatie dat het wenselijk is om verschillende oplossingsrichtingen vroegtijdig te onderzoeken en integraal af te wegen op technische, financiële, ruimtelijke en organisatorische aspecten.

Een gefaseerde aanpak, waarbij eerst inzicht wordt verkregen in de opgave en vervolgens stapsgewijs wordt toegewerkt naar uitwerking en uitvoering, wordt daarbij als belangrijk aandachtspunt genoemd.

5. Samenwerking en stakeholdermanagement

Uit de marktconsultatie blijkt dat samenwerking tussen betrokken partijen een belangrijke randvoorwaarde vormt voor het succesvol aanpakken van energietransitie- en netcongestievraagstukken. Dit geldt in het bijzonder voor de samenwerking tussen gemeente, netbeheerder, marktpartijen en andere betrokken stakeholders.

Een terugkerend aandachtspunt is het belang van vroegtijdige betrokkenheid van relevante partijen. Hierdoor kunnen kansen, randvoorwaarden en afhankelijkheden eerder worden onderkend en worden meegenomen in de verdere besluitvorming en projectontwikkeling.

Daarnaast is gewezen op het belang van kennisdeling, transparantie en duidelijke afspraken over rollen, verantwoordelijkheden en bevoegdheden.

6. Positie van netbeheerders

Uit de marktconsultatie blijkt dat netbeheerders worden gezien als belangrijke stakeholders binnen de energietransitie. Vroegtijdige afstemming met netbeheerders wordt beschouwd als een belangrijke succesfactor voor het verkrijgen van inzicht in netcapaciteit, toekomstige ontwikkelingen en de technische haalbaarheid van oplossingen.

Daarnaast is aandacht gevraagd voor ontwikkelingen zoals netuitbreidingen, flexibiliteitsoplossingen en nieuwe contractvormen. Daarbij is aangegeven dat besluitvorming zoveel mogelijk dient plaats te vinden op basis van actuele informatie en realistische verwachtingen ten aanzien van de ontwikkeling van het energiesysteem.

Uit de consultatie blijkt daarnaast dat een goede afstemming tussen gemeente, netbeheerders en overige stakeholders van belang wordt geacht om tijdig inzicht te verkrijgen in kansen, randvoorwaarden en afhankelijkheden binnen gebiedsontwikkelingen. Netbeheerders worden daarbij gezien als belangrijke partners bij de ontwikkeling en beoordeling van oplossingsrichtingen.

7. Aandachtspunten voor de aanbesteding

Flexibiliteit

Uit de marktconsultatie blijkt dat behoefte bestaat aan een raamovereenkomst die voldoende flexibiliteit biedt om in te spelen op veranderende omstandigheden, nieuwe vraagstukken en voortschrijdende inzichten. Op voorhand is niet volledig voorspelbaar welke expertise gedurende de looptijd benodigd zal zijn.

Percelen en opdrachtverstrekking

Tijdens de consultatie is gesproken over verschillende mogelijkheden voor de inrichting van de raamovereenkomst, waaronder een mogelijke indeling in meerdere percelen. Tegelijkertijd is aandacht gevraagd voor het behoud van samenhang tussen verschillende disciplines en werkzaamheden. Een te vergaande opdeling van werkzaamheden kan leiden tot extra afstemming en verlies van samenhang tussen opdrachten.

Tijdens de marktconsultatie zijn tevens verschillende vormen van opdrachtverstrekking besproken, waaronder minicompetities, verdeelmechanismen en andere vormen van nadere opdrachtverlening. Hieruit blijkt dat de geschiktheid van een systematiek afhankelijk is van de aard van de opdracht, de mate van voorspelbaarheid van de werkzaamheden en de benodigde samenwerking tussen partijen.

Verder is aangegeven dat samenwerking tussen partijen wenselijk kan zijn wanneer vraagstukken meerdere disciplines raken. Daarbij wordt het van belang geacht dat de contractstructuur ruimte biedt voor integrale oplossingen en kennisuitwisseling.

Selectie van opdrachtnemers

Met betrekking tot de toekomstige aanbesteding zijn verschillende aandachtspunten benoemd. Daarbij is gewezen op het belang van het selecteren van partijen die beschikken over relevante kennis, capaciteit en expertise op het gebied van energietransitie- en netcongestievraagstukken.

Binnen de consultatie zijn diverse aandachtspunten benoemd die relevant kunnen zijn bij de beoordeling van partijen voor complexe energievraagstukken, waaronder kennis, ervaring, capaciteit, een integrale aanpak en het vermogen om samen te werken met verschillende stakeholders.

Daarnaast is aangegeven dat een proportionele selectieprocedure met aandacht voor de inhoudelijke aanpak kan bijdragen aan het verkrijgen van passende expertise voor complexe vraagstukken.

8. Conclusie

De bevindingen in dit verslag zijn gebaseerd op gesprekken met vijf geselecteerde marktpartijen. De marktconsultatie laat zien dat de uitdagingen rondom energietransitie en netcongestie steeds meer onderdeel zijn van integrale gebiedsontwikkelingen. Daarbij gaat het nadrukkelijk niet uitsluitend om technische vraagstukken; ook ruimtelijke, financiële, organisatorische, juridische en bestuurlijke aspecten hangen nauw met elkaar samen.

Daarbij worden een integrale benadering, innovatie, vroegtijdige betrokkenheid van stakeholders, effectieve samenwerking met netbeheerders, aandacht voor de samenhang tussen strategie en uitvoering en voldoende flexibiliteit binnen de contractstructuur gezien als belangrijke randvoorwaarden voor succesvolle oplossingen. Daarnaast volgt uit de consultatie dat energievoorzieningen steeds nadrukkelijker onderdeel uitmaken van ruimtelijke ontwikkelingen en dat gemeenten hierbij een belangrijke rol vervullen in de regie, afstemming en verbinding tussen betrokken stakeholders.

De opgehaalde inzichten worden gebruikt bij de nadere uitwerking van de aanbestedingsstrategie, de aanbestedingsdocumenten en de inrichting van de voorgenomen raamovereenkomst.

Disclaimer

Dit verslag betreft een geanonimiseerde en samengevoegde weergave van de uitkomsten van de uitgevoerde marktconsultatie. De opgenomen bevindingen vormen een samenvatting van de tijdens de gesprekken opgehaalde inzichten en suggesties en weerspiegelen niet noodzakelijkerwijs de standpunten van de Gemeente Eindhoven. Aan de inhoud van dit verslag kunnen geen rechten worden ontleend. De Gemeente Eindhoven behoudt zich het recht voor de uitkomsten van de marktconsultatie al dan niet te verwerken in de uiteindelijke aanbestedingsdocumenten en aanbestedingsstrategie.